

DEBREGZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

✦ POLITIKAI NAPILAP ✦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LÓRÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Obrenovact és a Macsva nagy részét elfoglaltuk

Kövess és Gallwitz seregei egyesültek — 2000 szerb fogoly az Avala és Grocka körül csatában — A bolgárok elfoglalták Pirot keleti védvonalát és Vranje városát — Az oroszok támadásait a Styr vidékén visszavertük — Hindenburg támadása Riga ellen előrehalad — Olasz vereség az Isonzo-vonalon

A balkáni harctér Höfer jelentése

Budapest, október 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a szerb hadszíntérről:

A szövetséges hadsereg támadásai tegnap is mindenütt előrehaladtak.

A Macsva legnagyobb része birtokunkban van.

A Kolubara torkolatának mindkét oldalán a folyón átszállított cs. és kir. csapatok éjjel körül elfoglalták Obrenovac városát és az attól délkeletre fekvő magaslatokat.

A Belgrádtól délre előnyomuló osztrák-magyar hadoszlop szuronynyal foglalta el a Grockától délre levő Cigányhelyet és összeköttetést létesített az alsó Morava mindkét partján eredményesen előnyomuló német hadosztályokkal.

Az Avala körül és a Grockától északnyugatra levő állásokért három napon át folytatott harcokban csapataink 15 szerb tisztet és 2000 főnyi legénységet elfogtak.

A bolgárok elragadták az ellenségtől a Pirottól keletre levő első védelmi vonalat és Vranje vidékéig nyomultak elő.

HÖFER altábornagy
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, október 19. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:

Mackensen tábornagy hadseregeinek Kövess tábornok hadseregeinek osztrák-magyar csapatai elfoglalták Obrenovac városát.

Belgrádtól délre a német és az osztrák-magyar csapatok küzdelem után elérték a Vranictól keletre, Ripanjától délre és a Dunától délre emelkedő magaslatokat.

Gallwitz tábornok hadseregeinek jobbszárnya harc árán elfoglalta a Seonetól nyugatra

fekvő vidéket, valamint Vodanj és Mala Krsna helységeket. Lucicanál, valamint Bozevactól délre és keletre egészen Misljelovacig a dombvidéket elragadtuk az ellenségtől.

Bojadjeff tábornok hadserege Zajecar—Knjazevac felé Inowon túl és a piroti katlan irányában tovább nyomult előre.

Más bolgár csapatok a felső Morava völgyében elfoglalták Vranjet és tovább délre át lépték az egri palanka—stípi vonalat.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A bolgárok Vranjában és Egri Palankában

Rotterdam, október 19. — Nisből jelentik, hogy egy bolgár lovas század Vranjánál levegőbe röpítette a vasúti hidat.

Genf, október 19. (Magyar Távirati Iroda.) A Petit Parisien jelenti Szalonikiból: A bolgár sereg benyomult Vranjába.

Genf, október 19. (Magyar Távirati Iroda.) Francia kormánykörökben Vranja és Egri Palanka elfoglalásának híre nagy megdöbbenést keltett.

A kétségbeesés Szerbiában

Lugano, október 19. A Secolo tudósítója táviratozza Nisből, hogy Szerbiát vad rémület szállta meg. Szerbiát Belgium sorsa fenyegeti. Hasztalan volna illuziót táplálni eziránt.

Az entente-csapatok elszállítása

Szaloniki, október 19. Sarraill tábornokkal, a keleti hadsereg francia parancsnokával még körülbelül 6000 francia és angol érkezett ide. Még nincs megállapítva, hogy a szövetséges csapatok zöme mikor megy el Szerbiába. További nagy transzportokat várnak. A szövetségeseknek Szalonikiban való hosszas tartózkodása kellemetlen érzelmeket vált ki a görögökből.

Az entente-csapatok a bolgár határon

Róma, október 19. (Magyar Távirati Iroda.) A Stefani-ügynökség jelenti Athénből: Az

entente-csapatok tegnap Szalonikiból elindultak a bolgár határra.

Berlin, október 19. — Szalonikiben eddig 23,000 francia és 13,000 angol szállt partra.

Olasz hadüzenet Bulgáriának

Róma, október 19. (Magyar Távirati Iroda.) A Stefani-ügynökség a következő hivatalos jelentést közli:

Minthogy Bulgária megkezdte az ellenségeskedést Szerbia ellen, az olasz kormány a király parancsára kijelentette, hogy Olaszország és Bulgária között hadiállapot áll fenn.

Románia és Oroszország

Az oroszok nem kérnek átvonulást

Pétervár, október 19. (Magyar Távirati Iroda.) A Pétervári Távirati Ügynökség megcáfolja azt a hírt, mintha Oroszország a Dobrudsán való átvonulással meg akarná sérteni Románia semlegességét.

Tüntetés a bukaresti német követség ellen

Bukarest, október 19. (Magyar Távirati Iroda.) E hó 17-ikére virradó éjszaka „A nemzeti méltóság gárdája” tüntetést rendezett a központi hatalmak ellen. A tüntetők a német követség épületének néhány ablakát beverték. A rendőrség közbelépett és szétverte a tüntetőket.

A Dardanella-akció vége

London, október 19. (Magyar Távirati Iroda.) A „Central News” jelenti, hogy az angol csapatoknak a Gallipoli-félszigetről való visszavonását megkezdték.

London, október 19. A Daily News vezércikkében a következőket írja: A Dardanelláknál szenvedett 96,799 főnyi veszteségben hihetőleg benne van a gyarmati csapatok vesztesége, de nincs benne a flottáé, sem a franciáké, akiknek vesztesége ismeretlen. Minden kommentár fölösleges. A körülmények nem alkalmasak arra, hogy szakszerű bírálatot közöl-

URANIA

Debreczen legnagyob, legelőkelőbb mozgója
EGY HAZ-TÉR.
TELEFON 12-51.

Szerda — Csütörtök
október 20., 21.

SZERELMI DRÁMA

Egy érdek-

házasság

dráma 3 felvonásban.

Egy ellenséges

repülő

epizód a német-orosz há-

tárharcokból 3 részben.

Három agglegény

színmű.

Serajevo

színes természetű felvétel.

Előadások kezdete 5 és 7

órákor mérsékelt helyárral,

9 órákor rendes helyárral.

Folytatódagos bejemenet.

APOLLO

Ma, szerdán

Előadások 5 és 7 órákor

mérsékelt, 9 órákor

rendes helyárral.

Amerikai detektív-

regény után írva!

A vörös

kastély

titka.

Kalandor-történet 3 felv.

Kacagató vig-

játék újdonság

Éjjel nem sütnék

vígjáték 4 felvonásban.

Csapatunk bevonulása

Belgrádba.

Helyszíni felvétel.

jünk. A kormányt máris *súlyos felelősség terheli*, amellyel a jövőre szükséges intézkedéseket megnehezíti. — A lap a felsőház vitájáról azt mondja, hogy a katonai kérdésre vonatkozó laikus vita szomorú okot szolgáltat a hallgatásra, de a hallgatást nem szabad félreérteni. *A nemzet már régen a legnagyobb aggodalommal szemléli a gallipoli-i hadjáratot és bizonyos tekintetben a legnagyobb félelemmel.* Azonban még az eddigi áldozatok sem köthetik meg a jövő stratégiaját.

A törökök lőtték az angol főhadiszállást

Basel, október 19. (Magyar Távirati Iroda.) A svájci lapok jelentik Londonból: A dardanellai harcokról közölt több adatból kiviláglik, hogy *egy török gránát teccapott a gallipoli-i angol főhadiszállásba.*

Clemenceau magasztalja a német haditerv nagyszerűségét

Genf, október 19. Clemenceau a következőket írja lapjában: „Valóban nem vagyunk a legjobb helyzetben egy olyan kormányval, mely a sötétben tapogatózik. A legvilágosabb előttem az, hogy II. Vilmos császár, amikor ennek a nagyszabású offenzív vállalkozásnak a vezetését Mackensenre bízta, *nem akart félmunkát végezni.* Az a vállalkozás, mely abban állott, hogy *a mozdulatlan francia fronton levő haderőket csökkenték, hogy ezáltal az oroszokat Vildnig és Rigáig visszaszoríthassák és azután innen a Balkánra vessék magukat, a terv nagyszabású fölfogása mellett tanuskodik.*”

A francia sajtó többi orgánuma a balkáni kaland miatti megrökönyödésének ad kifejezést.

Az orosz háború Höfer jelentése

Budapest, október 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:*

Az oroszok tegnap az alsó Styr mocsár- és erdő-övezetében folytatták támadásaikat. A Deraznotól északnyugatra fekvő Bogislawka falunál az ellenség három ízben intézett eredménytelenül rohamot egy honvédhadosztály hadállásai ellen. Tüzeléssel és közelharcban vertük vissza. A mieink 3 tisztet elfogtak, valamint 2 gépfegyvert zsákmányoltak.

Egy Kulikovicén túl előnyomuló orosz hadosztályt újra a keleti partra üztünk vissza.

Czartorijsk környékén az ellenség egyes pontokon átjutott a Styr nyugati partjára. — Itt még folyik a harc.

Az oroszok Rafalowkától északra is nagy haderővel támadtak. Visszavertük őket. 100 embert elfogtunk.

A helyzet Kelet-Galiciában egyébként változatlan.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, október 19. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:*

Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Rigától délre csapataink rohammal elfoglaltak több orosz állást és Borkowitztől keletre elérték a Dünát. 1 tisztet és 240 főt legénységet elfogtunk és 2 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Jakobstادتól északkeletre egy orosz támadást visszavertünk.

Smorgon vidékén egyik harci repülőnk lelőtt egy francia kétfedelű gépet, amelyet egy orosz törzskapitány vezetett és amely egy angol gépfegyverrel volt felszerelve.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: A tegnap már jelentett Styr menti harcok ránk nézve kedvezően folynak.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Bujkáló orosz tisztek

Stockholm, október 19. Az orosz tisztek és katonák időnkint minden engedély nélkül eltávoznak a frontról és különböző helyeken tartózkodnak, ahol nem jelentik be magukat vagy elrejtőznek. Az északi hadsereg főparancsnoka — a Rjecs szerint — parancsot intézett a háztulajdonosokhoz, hogy a náluk tartózkodó összes tiszteket és katonákat haladéktalanul jelentsék be a rendőrségnek.

Véres zavargás Pétervárott

Berlin, október 19. (Magyar Távirati Iroda.) A *Localanzeiger* jelenti Krisztianából, hogy *Pétervárott újabb véres tüntetések voltak.* Munkások és diákok vörös zászlókkal véggyóultak a városban. Tsidde képviselő a tüntetőkhez intézett beszédében a дума összehívását követelte, mire a rendőrség közbelépett. — A tömeg közpárral fogadta a rendőröket. Erre közharcok jöttek és szétverték a tüntetőket. Számos sebesülés történt.

A dumát nem hívják össze

Pétervár, október 19. (Magyar Távirati Iroda.) A főparancsnokság székhelyén tartott minisztertanács határozatban kimondta, hogy *a дума egybehívásának szüksége nem forog fenn.*

Chwostow — diktátor lesz

Kopenhága, október 19. Mencsikow igaz örömmel üdvözlöi a *Nowoje Wremjában Chwostowot*, az új minisztert, mit igaz férfit és mint a feledhetetlen *Maklakow* méltó utódját. Kiemeli kiváló tulajdonságait, melyek éppen belügyminiszterre különösen alkalmassá teszik. Mencsikow sejteti, hogy Chwostowban megtalálták a diktátori állásra való igaz férfit.

Pétervár sötétben

Stockholm, október 19. *Pétervár sötétbe borult.* A fűtőanyag hiánya következtében Pétervár parancsnoka eltiltotta a villamos világítás fölösleges használatát.

Az olasz háború

Olasz offenzíva az Isonzo-vonal ellen

Budapest, október 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:*

Az Isonzo-arcvonalon folyó harcok kiterjedése növekedik. Tegnap délelőtt erős tüzérsg heves tüzelést kezdett a Krn-on, a tolmeini hídfőben, Canalenál és Plavánál levő állásaink, valamint a görzi hídfő és a doberdoi fensík ellen. A tüzelés nagy hevességgel este, sőt egyes helyeken éjjel is tartott. A tüzeléstől fedezve, az olasz gyalogság számos helyeken támadott a Krnen, a Mrzli vrhben és a tolmeini hídfő állásai előtt. Az olasz osztagok összes támadási kísérletei gyalogságunk és gépfegyvereink tüzeiben, valamint tüzérsgünknek oldaluk ellen intézett tüzeiben omlottak össze. Az ellenség gyalogsága, ahol támadott, a legsúlyosabb veszteségek mellett menekült vissza lövészárkaiba; helyenkint beérve azzal, hogy „Avanti!”-t kiáltott, anélkül, hogy kimozdult volna fedezékéből. Egy a Monte Sabino (Saldonótól nyugatra) ellen intézett támadást és több a Peteano melletti hadállások ellen intézett erős előretörést (ez utóbbi hadállások körül már napok óta heves harc folyik) szintén visszavertük. Az olasz gyalogság itt is súlyos veszteségeket szenvedett.

Karintiában és Tiroiban tovább tart az ellenség élénk tüzérsgéi tevékenysége.

HÖFER altábornagy

a vezérkar főnökének helyettese.

Sonnino megbukott

Basel, október 19. (Magyar Távirati Iroda.) *Sonnino olasz külügyminiszter lemondása küszöbön van.*

A belga-francia harctér

Berlin, október 19. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:*

Lényeges esemény nem volt.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A Viviani-kabinet lemond

Genf, október 19. (Magyar Távirati Iroda.) *Párisból jelentik, hogy a Viviani-kabinet lemondása küszöbön van.*

Elsülyesztett német hajók

Stockholm, október 19. (Magyar Távirati Iroda.) A 8000 tonnás *Pernambuco* és az 1200 tonnás *Sonderhamm* német gőzösöket angol buvárhajók Höfringen magasságában megtorpedózták.

Afganisztán beavatkozása

Pétervár, október 19. (Magyar Távirati Iroda.) *Az afganisztáni emir nagyszabású katonai intézkedéseket fogantatott.* Az orosz követ jegyzékét nyújtott át az afgán kormánynak, melytől fölvilágosítást kér.

Konstantinápoly, október 19. — (Magyar Távirati Iroda.) *Nagyobb afgán csapat utban van Teheran felé.*

A költségvetést megszavazták

A városi közgyűlés második napja

Debrecen város törvényhatósági bizottsága Domahidy Elemér főispán elnökle alatt ma délután folytatta és be is fejezte a tegnap este félbeszakított októberi közgyűlését. Napirenden *a város házipénztárának és vállalatának 1916. évi költségvetése volt.* A házipénztár költségvetésének egyes tételeinél hosszas, sőt szenvedélyes viták támadtak, de végül több módosítással a közgyűlés elfogadta a költségvetést. Részletes tudósításunk itt következik:

(Hódolat a királynak és üdvözlés a bolgár nemzetnek)

Domahidy Elemér főispán délután 3 órakor nyitotta meg a közgyűlést.

A napirend előtt *Márk Endre* polgármester hivatkozott Domahidy Elemér főispánra a közgyűlésen tegnap mondott emelkedett hangú lendületes megnyitó beszédére, amelyben megemlékezett arról, hogy öfelsege megoldotta a cimerkérdést, a beszéd későbbi részében pedig a hozzánk csatlakozó bolgár nemzet iránti szeretetnek adott kifejezést. A megnyitó beszédnek e kimagasló szavaira visszatérve, indítványozta: *a közgyűlés adjon kifejezést örömeinek és hódolatának öfelsege iránt abból az alkalomból, hogy a cimerkérdést megoldotta, továbbá juttassa kifejezésre a hozzánk csatlakozott bolgár nemzet iránti hazafias örömet és szeretetét Debrecen városának.*

A törvényhatósági bizottság kitörő lelkesedéssel járult hozzá az indítványhoz. Domahidy Elemér főispán örömmel enunciatla a törvényhatósági bizottság határozatait, amelyeket Tisza István gróf miniszterelnök útján fognak eljuttatni öfelsegéhez, illetve a bolgár nemzethez.

(A városi vállalatok költségvetése)

Ezután rátért a közgyűlés a városi vállalatok költségvetéseinek tárgyalására. Elfogadták

hozzászólás nélkül a *világítási vállalat* költségvetését, amely az 1916. évre 34.783 korona eredményt mutat ki, mint felesleget. A költség-előirányzat szerint a közgyűlés a motor és fűtési gáz árát 14 fillérré, a villamos világítási áram árát hektovattóránként 6 fillérről 7 fillérré a motoráram árát 2 és fél fillérről 3 fillérré emelte föl.

A városi nyomda és a tégla- és cserépgyár költségvetésének elfogadása után a *köztisztviselési és fuvarozási vállalat* költségvetése következett.

Jánosi Zoltán kifogásolta a nagy mérvben növekedett szükségletek beállítását a vállalat költségvetésébe, mert a vállalat nem tartja tisztán a város utcáit, ellenben *magánfuvarozásokat végeztet* a város tulajdonát képező fogatokkal. Gruner Lipót gazdasági tanácsnok iránti bizalma alapján, minthogy az ő kezébe van lévén a vállalat ellenőrzése, abba hajlandó bele-menni, hogy még egy évig működjen a vállalat az 1915. évi költségvetés alapján.

Márk Endre azt proponálta, hogy az 1915. évi költségvetés szükségletei 25 százalékkal emeltesse.

Jánosi Zoltán ehhez hozzájárult és kijelentette, hogy azokat az adatokat, amelyek arra vonatkoznak, hogy a vállalat fogataival magánfuvarozást végeztek, rendelkezésére bocsátja Gruner Lipót tanácsnoknak.

Dóczy Emil dr. helyettes főügyész a *feyelmi vizsgálat* elrendelését indítványozta, azonban a közgyűlés személyek megnevezése hiányában nem rendelkezhetett az indítvány szerint, hanem felhívta a polgármestert, hogy tartsa meg ebben az ügyben a vizsgálatot és tegyen róla jelentést a legközelebbi közgyűlésnek.

Ezután a törvényhatósági bizottság úgy határozott, hogy a vállalat még egy évig az 1915. évi költségvetés alapján, a szükségletek 25 százalékos emelése mellett működjen.

A város *házipénztárának költségvetését* általánosságban elfogadták.

(A város tüzfaja)

A részletes tárgyalás során az *erdőgazdaság* tételénél indult meg hosszabb vita a *tüzfaja emelése* kérdésében. Molnár Kálmán, Jánosi Zoltán a súlyos megélhetési viszonyokra tekintettel elleneztek a tüzfaja árának emelését, Károly József csupán a kompetencia fa árának emelése ellen szólt.

Ungár Jenő kifejtette, hogy az erdőség több jövedelmet hozna, ha önálló vállalat gyanánt kezelnék. Javasolta, hogy az önálló vállalattá való átalakítás kérdésének előkészítésére küldjön ki bizottságot a közgyűlés.

Domahidy Elemér főispán szintén intenzívebbé kívánja tenni a városi erdőség kezelését, azonban az erre irányuló intézkedést időszerűtlennek tartja, míg az erdőmesteri állás betöltve nincs.

Jánosi Zoltán arra az esetre, ha a közgyűlés a tüzfaja árának emelése mellett foglal állást, javasolja, hogy a szegények részére az első és második osztályu dorongfa a régi árban adassék ki.

A törvényhatósági bizottság a tanács javaslatát fogadta el teljes egészében. E szerint 1915. november 1-től kezdődően a városi tüzfaja árai ölenként a következők: *tölgyhasáb 50, I. rendű botfa 32, II. rendű botfa 24, kompetencia fa 30, tisztviselői fa 30, nyárfa 30 korona.* — A családos városi tisztviselők ezután 6 öl, nem családos tisztviselők 4 öl, családos városi alkalmazottak és szolgák 3 öl, a nem családosak 2 öl fát igényelhetnek a várostól évente kedvezményes áron.

(172 napidijas)

A költségvetés *közigazgatási* rovatánál Jánosi Zoltán rámutatott arra, hogy a városnál alkalmazásban álló *napidijasok létszáma 172*, holott a szervezeti szabályrendelet 72-ben alapítja meg a díjnokok létszámát és a polgármesternek meg van engedve, hogy ezen felül még 20 díjnokot vehessen föl szükség esetén. A díjnokok létszáma az új éra alatt növekedett ilyen magasra. A 172 díjnoknak a fizetése 8 és fél percent pótdóval terheli a várost. Ha így halad a város vezetősége a takarékoságban, akkor az új rendszer szomorú emléket fog hagyni maga után. Ugy látszik, az új rendszer nagy próbára teszi Debrecen város erejét. — Szóvá tette ezek után, hogy a *háztelgyelők*

a városi sajtóiroda vezetője a költségvetésben az *állandósított napidijasok* közé vannak felvéve, holott még egyik sem töltötte be az egy esztendő, amit a szervezeti szabályzat ideiglenes minőségben való szolgálatra megállapít. — Foglalkozik a sajtóiroda létesítésével. Megértem — ugymond — azt az eszmetársulást, amelyből ez a sajtóiroda kinőtt. *Ha Bécsben van kabinetiroda, Debrecenben miért ne legyen sajtóiroda?* Az újságírókat megkérdeztem és azt mondták, hogy *nincs szükség a sajtóirodára.* Mint ezelőtt utánajártak a híreknek, most is utánajárnak. Ismerjük azokat a híreket, amiket a sajtóiroda ad ki. *Azokért sajtóirodát fenntartani igazán felesleges,* de ha már megvan, akkor legyen szabályszerű. — Indítványozom, hogy a sajtóiroda vezetőjét és a háztelgyelőt az állandó napidijasok rovatából tegye át a közgyűlés az *ideiglenes napidijasok* rovatába.

Márk Endre polgármester válaszolt Jánosi Zoltán felszólalására. Új rendszert abban kívánt behozni, hogy az ügyek lehető gyorsasággal nyerjenek elintézészt a városi hivatalokban. A napidijasok felvételénél *tanácsi határozat alapján* járt el. A sajtóirodát is tanácsi határozat alapján létesítette. Önkényesen semmiféle irányban nem járt el. Az én önérzetem — ugymond — nyugodt. Irhatnak ellenem támadásokat versben, prózában, én ezek ellen fel vagyok vértelve! Ilyen beszédekkel *nem fognak ledorongolni!*

Jánosi Zoltán szólalt föl ismét: Ami a dorongolást illeti, az én beszédemre senki sem mondhatja azt, hogy dorongolás volt benne, hanem igenis volt benne *igazságos kritika.* — Vegye tudomásul a méltóságos polgármester ur, hogy azokat a zajos reklámokat és csinadrattákat, melyekkel dolgozik, megelégette a város közönsége, azokkal már torkig van! Én nem verekedtem doronggal, de még csak örmesteri kardot sem használtam!

Csűrös Ferenc dr. kulturatanácsnok felszólalása után, amelyben a sajtóirodát vette védelmébe, a közgyűlés a két napidijast az *ideiglenes napidijasok* közé sorozta be.

Gyors tempóban tárgyalta le ezután a közgyűlés a többi tételeket és a költségvetést *részleteiben is elfogadta.*

Két nagyobb bevételi tétel került a költségvetésbe: a tüzfaja árának fölemelése folytán 84.000 korona, a 7.000.000 korona hadikölcsön jegyzése folytán 151.000 korona. Ezeket a tételeket és a többi kisebb módosításokat figyelembe véve, a főszámvevő által kimutatott 67 és fél százalékos pótdó 50—52 százalékra *csökken.*

József főherceg Baltazár püspökhöz

A főherceg a debreceni 39-esekről

József főherceg ő fensége Baltazár Dezső dr. püspökhöz a harctérről az alábbi levelet küldte. A levelet elejétől végig, még a boríték címzését is sajátkezűleg írta, ami jellemző arra, hogy ennek a vitéz vezérnek ott a véres csaták színterén is mennyire helyén van és mennyire meleg a szíve. A levél tartalma érdekelné fogja mindazokat, akik a mi kedves harminckilences katonáinkkal összeköttetésben állanak. A levél így szól:

Harctér, 1915. X/14.

Méltóságos Uram!

Az én védnökségem alatt álló Katona-Otthon két fiók-otthonának létesítése őszinte örömet szerez nekem, mert tudom, hogy az én hős 39-eseim hasznát veszik.

Elvitt a sors onnét, hol Méltóságod meglátogatott, de *velem jött hadtestem is, így nincs kívánni valóm!* Itt, a harcterek legnehezebbikén dicső magyar katonáim oly babérokat arattak, melyek értékét csak a történelem fogja később méltányolni.

Ma is kint voltam a 39-eseknél, kiket a

zuhogó hideg eső és a többnapos lövés dacára jó kedvben, meglegedetten és jó egészségben találtam.

Végig hallgattam lelkészük beszédét a minap és arany szavait a legnagyobb dicsérettel kell kiemelnem.

Méltóságodat üdvözölve, maradok igaz tisztelője

József főherceg.

József főhercegnek ez a szép, meleg hangu levele is újabb dokumentuma annak a végtelen nagy szeretetnek, amelylyel a magyar katonák iránt viseltetik s amelyet a debreceni 39-ik gyalogezreddel szemben már több alkalommal kifejezésre juttatott.

A 39-esek tábori lelkésze, akiről a főherceg említést tesz a levélben, Vass Antal református lelkész, aki a háboru óta ott van a harc-tereken a 39-esekkel és odaadón, példás buzgósággal látja el lelki gondozásukat.

Kössiünk téli meleg ruhát a katonáknak.

HIREK

— A trónörökös a harmadik hadikölcsönért. Budapesti tudósítónk táviratozza: *Károly Ferenc József* trónörökös a harmadik magyar hadikölcsönre 500.000 koronát s az osztrák hadikölcsönre ugyanannyit jegyzett.

— Szabó Kálmán gyász. Fájdalmas gyász érte társadalmi életünknek egyik általános szeretetnek és tiszteletnek örvendő tagját, Szabó Kálmán tb. városi főjegyző tanácsnokot, Édesatyja, Szabó Albert nyugalmazott kuriai tanácselnök 82 éves korában hosszas szenvedés után Budapesten meghalt. A haláleset a kiterjedt, előkelő rokonságon kívül a család nagyszámu tisztelői körében keltett őszinte részvétet. A városi tanács megható hangu táviratban tolmácsolta részvétét Szabó Kálmán iránt, aki édesatyja állapotának válságosra fordulásakor Budapestre utazott.

— A debreceni tudományegyetem népszerű főiskolai tanfolyamának harmadik háborus előadása holnap, szerdán este 6 órakor lesz a vármegeháza dísztermében. Dárkó Jenő dr. egyetemi tanár tart előadást „Az ösmagyar hadiszervezet és taktika” címen.

A háborus előadási ciklusra újabban az alábbi felsoroltak váltották meg jegyüket magasabb összeggel: dr. Bruckner Ernő 6, dr. Fejér Ferenc, Békés Lajos, Kereskedelmi és Ipar-kamara, dr. Kenyeres Elek, Debreceni Ipartestület 5—5, dr. Szabó Artur, dr. Nyíri Ernő, dr. Kölcsey Sándor, Rauch Árpád 4—4, Takács Gábor 3, dr. Géber József, dr. Illyefalvi V. Géza, Fekete Qedeon, Várady Sándor, Hegedüs Jánosné, dr. Veress N. 2—2 koronával, többben pedig 1—1 koronával járultak hozzá a jótékony cél előmozdításához. Az egyetem rektora az újabban befolyt összegből ismét 100 koronát juttatott a Vörös Kereszt Egylet elnökségéhez.

— Katonai kinevezések. Meskó Kálmán, népfőlkelő építészeti számjárulnok, a 3. népfőlkelő parancsnokság nyilvántartásában népfőlkelő mérnökhadnagygyá, Dubravszky Emil népfőlkelő őrmester, beosztva a 3. honvéd pótdzászlóaljnál, népfőlkelő zászlóssa, Stökl Géza népfőlkelő őrmester, beosztva a 3. honvéd pótdzászlóaljnál, Papler Pál népfőlkelő szakaszve-

zető címzetes őrmester, beosztva a 3. népfőkelő gyalogezrednél, népfőkelő hadapródokká neveztettek ki.

— **A merénylet Kóburg Lipót herceg ellen.** Bécsből táviratozzák: A Kóburg Lipót herceg ellen elkövetett merényletről a következő részleteket közli: Rybicka udvari tanácsos leánya a lakásán követte el a vitriolmerényletet a herceg ellen. A herceg szakítani akart a leánnyal s a leány a válás fejében rengeteg pénzt követelt, amit a herceg vonakodott megadni. A herceg jobb szemét az orvosok kivették és attól tartanak, hogy a másikat is el kell távolítani.

Ujabb távirat jelenti, hogy az orvosok Kóburg Lipót herceg másik szemét is eltávolították.

— **A majszi muszkavezetőket elítélték.** A debreceni törvényszék ötös tanácsa ma hozta meg ítéletét a Majszi községbeli muszkavezetők büntetésében. A törvényszék Tomalyaga Tógyer Kalbot hűtlenség büntetésének kísérlete miatt három évi fegyházra, öt évi hivatalvesztésre s politikai jogainak felfüggesztésére, Vlonga Tógyer Mikulajt hűtlenség büntetéséért, királysértés és izgatás vétségéért nyolc évi fegyházra és tíz évi hivatalvesztésre, ifjú Kluk Gligort hűtlenség büntetéséért tíz évi fegyházra és tíz évi hivatalvesztésre, Timis Juon Tyinisziet hűtlenség büntetéséért tizenkét évi fegyházra és tíz évi hivatalvesztésre ítélte. Grád Dimitru Stefan, Krecsun, Tomalyaga Juon Vetyu, Tomalyaga Tógyer Haluska és Koman Gyorgye Mikó Hrihor vádlottakat felmentették.

— **A Debreceni Kölcsonös Segélyző Egylet mint Szövetkezet felhívása a hadikölcsön jegyzésére.** A Debreceni Kölcsonös Segélyző Egylet, mely az évek óta tartó válságos gazdasági viszonyok között zavartalanul folytatta működését és a 15 hónap óta dúló világháború alatt is akadálytalanul folyósította kis kölcsönait és támogatta tagjait, egyúttal hazafias kötelességének tartotta, hogy a nagy nemzeti munkából is kivegye a részét és az állam által kibocsátott hadikölcsönben nemcsak jelentékeny jegyzéseivel vett részt, hanem tagjainak is mindig lehetővé tette, hogy ilven kölcsönöket jegyezhesse. Az új hadikölcsön kibocsátása alkalmából az igazgatóság ismét módot és alkalmat kíván adni tagjainak az új hadikölcsönben való részvételre, miért is oly intézkedéseket tett, melyek lehetővé teszik, hogy még a legszerényebb jövedelmű ember is élet-halál harcot vivó hazájának és a harctéren küzdő hozzátartozóinak a maga kis jegyzéseivel s egyúttal önmagának is hasznára legyen, amikor az így gyűjtött tőkével önmagának és gyermekeinek állandó 6 százalékos jövedelmet biztosít. A most alakuló 33-ik évtársulat megnyitásával kapcsolatosan a belépő tagok minden egyes 50 filléres törzsbetéte után 100 korona névértékű hadikölcsönt jegyezhetnek, mely összeget heti 50 filléres, vagy üzletrész alapján havi 5 koronás részletekben fizethetik vissza. A hadikölcsön kötvények a kibocsátási árban számíttatnak, külön kamatot azok után senki sem fizet. Az összeg lefizetésével a hadikölcsön kötvény a tagnak kiadatik, az addig esedékes szelvények az intézet tulajdonai. A befizetett heti vagy havi törzsbetétek az alapszabályszerű haszonredményben részesülnek. Az 1916. március hóban lejárt törzsbetétek összegét hadikölcsön jegyzés céljából tagjainak már most előlegezzük. A tömeges kisjegyzések leginkább biztosítják a hadikölcsön fényes sikerét.

— **Ma nyílik meg a Royal Orfeum szenzációs műsorával.** Kezdeté 9 órakor. — Előadás után parket-tánc.

— **Kitüntetett debreceni honvédek.** A hadsereg főparancsnoksága a debreceni 3. honvédegyalozredben Mayer György tartalékos segédorvoshelyettesnek, Szécsi Ferenc, Bogáromy Zoltán és Szegedi Gyula tartalékos zászlósoknak, Varjas József tartalékos hadapródnak, Smeringiai István zászlósoknak, Schmidt Dezső hadapródjelöltnek, Harsányi Nagy Péter és Nagy Károly őrmestereknek, Elek József, Nagy Károly és Szántó Mihály szakaszvezetőknek, Szilágyi Gábor, Zsurzumán János, Schotter Lajos, Bertalan Sándor és Jakucs Sándor tizedeseknek, Király István őrzetőknek az ellen-

ség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismeréséül az I. osztályú ezüst vitézségi érmet, Geréb János és Kárpáti Zoltán tartalékos zászlósoknak, Bacsó József, Nagy Zoltán, Cseke Antal, Korányi József, és Csöreg László tartalékos hadapródoknak, Székely Jenő és Székely Mihály törzsrőmestereknek, Hering János és Gulyás Mátyás szakaszvezetőknek, Hegedűs Pál, Balogh Imre, Jójárt Dezső, Szilágyi Imre és Seprenyi János tizedeseknek, Gábrriel Lajos és Drobits József őrzetőknek, Molnár Ferenc, Cifra Sándor és Barna Sándor honvédeknek az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismeréséül a 2. osztályú ezüst vitézségi érmet adományozta.

— **Belgrád elfoglalása.** Ma kerül utójára műsorra az Apollóban a „Belgrád elfoglalása” című érdekes háborús kép, mely eredeti helyszíni felvételeivel fogalmat nyújt hősi csapataink teljesítményeiről. A gazdag műsorban „A vörös kastély titka” című detektiv-dráma és „Éjjel nem süttünk” kitűnő vígjáték arat őszinte sikert.

— **A „Royal” nagykávészár új árai:** Tejes kávé v. fekete 34 f. Tea citrommal v. rummal 50 f. Egy üveg világos kőbányai sör 60 f. Royal színházi vacsora 2 K. Fehér v. vörös borok jelentékeny ármérsékléssel. Sakk, domino díjtalan.

— **A Fröhlich-féle csödtömegből megvett összes irodai szerek, valamint a még meglévő iskolai cikkek, füzetek, könyvek, iskolatáskák, stb. elárúsítása még rövid ideig tart.** Üzlet-helyiség Szent Anna-utca 1.

Debrecen egyedüli látványossága a hadikéltállítás. — Belépti-díj 50 fillér, katonai legénység és gyermekek részére 20 fillér.

Kereskedők figyelmébe ajánlom Gőzkávépörköldő és fűszermalmomat

Gról Dégenfeld-tér 1. alatt, pörköldést és őrlést a legújatosabb árban eszközölök.
A tisztelt vevőközönségnek ajánlom a naponta frissen pörkölt kávét, a nálam vásárolt kávét ingyen megdarálom és kívánatra díjmentesen a bevásárlást haza szállítom.
Friss lisztől turó állandóan nagyban és kicsinyben kapható.
A híres szamosújvári gombákból nagy raktár.

Lindenfeld J. Jenő,

fűszernagykereskedő.

Városház utca 2. Telefon 79.

SOMOSSY LÁSZLÓ

DEBRECEN, Kistemplombazár

**Megérkeztek
az őszi és téli divatkelme-
ujdonságok**

**FLANELLEK — SELYMEK
VELEZEK — BÁRSONYOK.
! Óriási választék !**

A Debreczeni Kölcsonös-Segélyző-Egylet

mint szövetkezet

**a 33-ik évtársulatot
megnyitotta.**

**Ezzel kapcsolatosan elfogad
jegyzéseket az új hadikölcsönre,
heti vagy havi törlesztés mellett.**

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.

Apró hirdetések

Finom hímzéseket, horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családanya — olcsó árak mellett. — Kéri a n. é. közönség pártolását, hogy családját a háború tartama alatt fenntartsa. Késes-utca 37. Nyiriné.

Alma kitűnő ízű, kilogrammonként 44 fillér, mázsánként 41 korona. Hunyadi-u. 8. sz.

Kapucodulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

Szénvignetta ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Fajalmák nagyválasztékban nagyban és kicsinyben kaphatók. Klein Antal és Társa, Piac-utca 61.

Józan életű ember az Uraniába, központi fűtéshez, mint fűtő felvétetik. Jelentkezék az Urania igazgatójánál.

Kiadó

Sőrcsarnok és vendéglő! A Kossuth- és Piac-utca sarkán lévő legmodernebb berendezésű alagsori vendéglő és sőrcsarnok 1. évi november 1-től kezdve kiadó. Érdeklődők forduljanak a Debreczeni Első Takarékpénztárhoz.

Tetvek és férgek ellen

Pedikrol

az egyedül bevált biztos hatású szer. Katonának valóságos jótétemény. — Ára 1 korona tábori csomagolásban. — Kapható mindenütt. Főraktár: Török József, Budapest, Király-utca 12. és Opera-gyógyszertár, Budapest, Andrásy-ut 22.

Debreczeni Pénzváltóbank és Zálogkölcson r.-t. Simonffy-utca 13. sz.

A f. hó 18-án aláírásra került III. hadikölcsönre jegyzéseket már most elfogadunk. Minden 100 kor. 6%-os hadikölcsönkötvényre 75 korona kölcsönt folyósítunk 5%-os kamat mellett. A még fennmaradó 21 kor. 60 fillér készpénzzel, vagy olyan értékpapír, esetleg bankköveteléssel fedezhető, amelyet ezen célra elfogadhatónak találunk. Minden hadikölcsön-jegyzési ügyben költség- és jutalékmentesen járunk el. Felvilágosításokat a hivatalos órák alatt készséggel nyújt

az ügyvezető-igazgató
TELEFON 298.

Kifutó fiu

felvétetik

Piac-utca 49., II. udvar.